

Workshops *Good Practice Day* op 26 januari 2007

Good Practice Day Iste ronde 09.35 - 10.50 uur

1.1 Josefien Hal (*Zandvlietcollege/Den Haag*)

Leerarrangementen

Met leerarrangementen kan een docent inspelen op de verschillende leerstijlen van leerlingen door verschillende manieren voor het verwerven van dezelfde leerstof aan te bieden. Leerlingen kiezen dan zelf voor de leerstijl die hen het meest aanspreekt. Hoe een docent leerarrangementen maakt, komt in deze workshop aan de orde. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

1.2 Annemieke Luijk (*Fioretticollege/Lisse*)

Zie je het al voor je?

Kun je leerlingen motiveren door in te spelen op hun verschillende intelligenties? Zijn er uitdagende werkvormen te bedenken waarbij de leerstof letterlijk in beeld wordt gebracht? Een praktijkverslag uit zowel onder- als bovenbouw. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

1.3 Ad van der Logt (*ICLON/Leiden*)

Intertekstueel lezen in de bovenbouw

In zijn oratie pleitte prof. Jaap Goedegebuure (Universiteit Leiden) voor een verdieping van het lezen van literaire werken door leerlingen te trainen op het herkennen van intertekstualiteit. Maar hoe doe je dat dan, intertekstueel lezen? *Doelgroep: docenten Nederlands.*

1.4 Marleen Spierings (*Visser 't Hooft/Leiden*)

(Digi)Debate

Deelnemers krijgen instructie over de regels van het debat en doen kleine debatoefeningen zoals zij die in de klas met hun leerlingen zouden kunnen oefenen. Daarna kunnen zij deelnemen aan een (digi)debat. *Doelgroep: docenten Nederlands, Duits en Engels.*

1.5 Kees Houtman (*Hogeschool/Utrecht*)

Efficiënte spreekvaardigheidstraining: 1-minuut-spreekbeurten

Spreekvaardigheid trainen is vaak lastig. Met de 1-minuut-spreekbeurten kunnen veel leerlingen tegelijkertijd en gestructureerd werken. Deelnemers oefenen in de leerlingenrol en bespreken aansluitend de mogelijkheden met deze werkwijze voor leerlingen en leraren. Ook toetsingsmogelijkheden en -problemen komen aan. *Doelgroep: docenten Duits, Engels, Frans en Spaans.*

1.6 Tricia Diamond (*Schoter Scholengemeenschap/Haarlem*)

Filmmaking As Learning and Assessment Tool in the English Language Classroom

How to use filmmaking as a discipline-based teamwork activity. Concrete ideas on how to develop ideas, create storyboards, filming locations, film-editing, and arranging equipment will be examined. In the workshop, we will create a storyboard for a short-film. *Doelgroep: docenten Engels.*

1.7 Paul Goossen (*SG Dalton/Voorburg*)

Naast of zelfs zonder het boek?

Er zijn fantastische leergangen op de markt. Ze bieden alles wat je zou willen. En nemen je veel werk uit handen. Waarom zou je daar dan toch niet mee willen werken? Wat kom je dan tegen? En vooral: wat doe je dan wel? Welke materialen gebruik je? Wat gebruik je van internet, wat niet? Wat maak je zelf? Een verslag van de ups en downs uit de praktijk voor Duits in 3 vwo. *Doelgroep: docenten Duits.*

1.8 Jouke Brouwer (*De Nuborgh/Elburg*)

Spreektaken bij het Europees Referentiekader

Hoe kun je gedifferentieerd werken aan spreekvaardigheid en daarbij ook nog het ERK gebruiken? In deze workshop gaat het zowel over een lesopzet waarbinnen dit mogelijk is als over nuttige spreektaken bij het ERK. Daarnaast besteden we aandacht aan toetsing en beoordeling. Na een korte instructie en een aantal concrete voorbeelden gaat u met andere deelnemers een aantal spreektaken. *Doelgroep: docenten alle talen.*

1.9 Inez Kretschmar (*Universiteit Leiden*)

China in de klas?

Chinees op school staat nog in de kinderschoenen maar er wordt hard aan een Nederlandstalige methode voor de bovenbouw gewerkt. Het eerste deel van Chinees voor de onderbouw is net verschenen. China, land van de toekomst; Chinees, taal van de toekomst? Moet de Chinese taal en cultuur overal op school als vak aangeboden worden? *Doelgroep: docenten Chinees.*

1.10 Guusje Groenen (*Conseillère pédagogique de TV5MONDE*)
www.tv5.org: source inépuisable des ressources pédagogiques
Découvrir le nouveau dispositif TV5MONDE pour travailler ensemble en classe ou pour faire travailler vos élèves individuellement. *Doelgroep: docenten Frans.*

1.11 Graziella Hunsel Rivero (*Het Baken Park Lyceum/Almere*)
Hoe maak ik mijn grammatica-uitleg levendig?
Het is een alom bekend gegeven dat leerlingen bij het leren van een taal de grammatica vaak als moeilijk en saai omschrijven. In deze workshop zullen er verschillende actieve manieren worden geïntroduceerd en uitgetoetst om de grammatica-uitleg levendig te maken. *Doelgroep: docenten Spaans.*

1.12 Corry Eilander-Noordam (*Driestar college/Gouda*)
Spaanse literatuur op het vwo
Centraal in deze workshop staat de vraag hoe je leerlingen kunt interesseren voor de 20ste-eeuwse Spaanse literatuur. Wat ga je wel en niet behandelen? Welke inzichten geef je ze mee? *Doelgroep: docenten Spaans.*

1.13 Lola Ramos Santiago (*docente Spaans aan diverse instituten*)
Het gebruik van SER/ESTAR/HAY
In deze workshop worden regels, verklaringen, voorbeelden gegeven in verband met het gebruik van ser, estar en hay en hoe de docent belangrijke grammaticale vragen hierover op kan lossen. Bovendien wordt er aandacht geschonken aan typische fouten die de meeste leerlingen keer op keer maken. *Doelgroep: docenten Spaans.*

Good Practice Day 2de ronde 11.25 -12.40 uur

2.1 Richelle van den Dungen Gronovius (*Bonaventua college/Leiden*)
Webquests in de les Nederlands
Zoeken op internet is een vak apart. Vaak komen leerlingen van hun queeste op internet terug met dubieuze informatie. Veel docenten kiezen er daarom voor om zelf een lijstje op te stellen van goedgekeurd bronnenmateriaal op internet. Hoe je gemakkelijk zelf een webquest maakt, oefenen de deelnemers in deze workshop. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

2.2 Hans Hulshof en Arie Verhagen (*Universiteit Leiden*)
Taalkunde in de tweede fase vwo: theorie en praktijk
Vanaf komend schooljaar kan taalkunde als vakonderdeel worden opgenomen in het leerplan Nederlands voor de tweede fase van het vwo. Hoe integreer je taalkunde als 'vak(onderdeel) apart' in de lessen Nederlands? Tijdens de workshop gaat het om de inhoud, de didactiek en de mogelijke praktijk van taalkunde in de klas. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

2.3 Marleen Kieft (*Universiteit van Amsterdam*)
Argumentatieve teksten schrijven over literaire verhalen
In deze workshop staat een lessenserie (voor havo en vwo 4) centraal, waarin leerlingen stap voor stap leren argumentatieve teksten te schrijven over korte literaire verhalen. Met verschillende versies van deze lessenserie is onderzocht of dat invloed had op de schrijfvaardigheid van de leerlingen en hun vaardigheid in het interpreteren van literaire verhalen. In de workshop zullen concrete voorbeelden en enige resultaten worden gepresenteerd. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

2.4 Joop Dirksen (*Pleincollege Eckart/Eindhoven*)
'LEESADVIEZEN.NL': Lezen voor de lijst wordt weer aantrekkelijk voor leerling én docent
In het voorjaar 2007 komt er een set cd-roms beschikbaar voor het VO, helemaal gericht op lezen voor de lijst: keuzebegeleiding voor leerlingen (meer dan 150 titels!) en materiaal voor de docent om te begeleiden, te controleren en te corrigeren. En Internetfraude-bestendig! In deze workshop gaan de deelnemers actief aan de slag met de methode. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

2.5 Chantal Weststrate (*Universitaire Lerarenopleider UVA/Amsterdam*)

Werken met Franse digitale foto's

In deze workshop wordt eerst een cd-rom gepresenteerd waarop ruim 300 Franstalige foto's zijn verzameld met teksten uit de openbare ruimte in Frankrijk en België. De cd-rom is bestemd voor gebruik in de klas op Europees niveau A1 en A2. Ook wordt een website gepresenteerd waarmee de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. De deelnemers worden uitgenodigd om met elkaar opdrachten bij deze foto's te ontwerpen. *Doelgroep: docenten Frans.*

2.6 Maurits Kamman (*Sg. St.-Canisius/Oldenzaal*)

Learning Circle Liberation: '60 years of freedom'

Presentatie van het Echo's project. Een samenwerking tussen Nederlandse en Canadese scholen. Leerlingen deden onderzoek naar een bepaald onderdeel van de Tweede Wereldoorlog. De scholen werkten in 'Learning Circles'. Wat zijn dat? En wat zijn de voor- en nadelen? Hoe los je die op? *Doelgroep: docenten Duits, Engels en Frans.*

2.7 Ans van Berkel (*Universitair docent Toegepaste Taalwetenschap VU/Amsterdam*)

Dyslexie en vreemde talen leren (onderbouw)

Aan de hand van voorbeelden wordt duidelijk gemaakt wat voor struikelblokken dyslectische leerlingen tegenkomen bij het leren van een vreemde taal. Daarbij wordt aandacht besteed aan de vier vaardigheden, het leren van woorden en van grammatica. Bij elk van de besproken punten worden suggesties ter ondersteuning aangeboden. *Doelgroep: docenten Duits, Engels en Frans.*

2.8 Pauline Ruys-Lee (*Stedelijk Gymnasium /Breda*)

Het gebruiken van pinyin voor Chinees horen en begrijpen

Het gebruiken van *pinyin* in het eerste jaar is belangrijk. Dit bevordert het herkennen en het uitspreken van Chinese klanken. Bovendien gaan leerlingen meteen aan de slag met lezen en schrijven. *Pinyin* is handig voor nieuwe woorden opzoeken in het woordenboek en Chinees schrijven. *Doelgroep: docenten Chinees.*

2.9 Antoine van Dinter (*Varendonck College/Asten*)

Het gebruik van video- en audiofragmenten in Hot Potatoes

Aan de hand van een stap-voor-stap- instructie-cd leer je hoe je video- en audiofragmenten toevoegt aan Hot Potatoes. Ook leer je hoe je bij deze media geschikte vragen kunt maken. *Doelgroep: docenten alle talen.*

2.10 Erik Kwakernaak en Erwin de Vries (*RU/Groningen en Willem Lodewijk Gymnasium Groningen*)

Grammaticaleerlijnen voor het vreemdetalenonderwijs

Doorlopende grammaticaleerlijnen voor onder- en bovenbouw zijn wenselijk. Hoe kunnen die tot stand komen? Voor Duits en Frans liggen er nu concrete voorstellen. Voor Engels zouden die er ook moeten komen. Uitgangspunten en problemen worden gepresenteerd. In taalgroepen wordt gewerkt met en aan de voorstellen. *Doelgroep: docenten Duits, Engels en Frans.*

2.11 Elisenda Durany (*freelance docente Spaans*)

Una clase de cultura juvenil: Las tribus urbanas y el botellón

En este taller practicaremos actividades relacionadas con dos temas de interés cultural para los adolescentes y jóvenes: 'las tribus urbanas' y, una noticia de reciente actualidad entre la juventud española, 'el problema del botellón' (reuniones de jóvenes en las plazas y calles de las ciudades españolas para beber alcohol). Las actividades están pensadas para practicar vocabulario, descripción, opinión y provocar la comparación cultural. Todo ello integrando las cuatro destrezas lingüísticas y usando diferentes materiales y dinámicas. *Doelgroep: docenten Spaans.*

2.12 Marie José Steenbeek (*Fontys lerarenopleiding/Tilburg*)

Spaanse literatuur op de middelbare school

'Literatuur? Ja, leuk, maar ik heb er geen tijd voor in mijn lessen.' Is dit bij u ook het geval? In deze workshop maakt u kennis met een praktische invulling in projectvorm van het onderdeel Spaanse literatuur op de middelbare school. *Doelgroep: docenten Spaans.*

Good Practice Day 3de ronde 13.50 - 14.25 uur

In deze ronde worden korte workshops of presentaties verzorgd door uitgevers en instellingen die op de leermiddelenmarkt aanwezig zijn. U kunt hierbij kennismaken met (onderdelen van) nieuwe methodes. Welke workshops worden gegeven kunt u terugvinden in de congresmap die op de dag zelf wordt uitgereikt. U kunt zelf kiezen aan welke workshop u wilt deelnemen.

Good Practice Day 4de ronde 14.30 - 15.45 uur

4.1 Rianne Kootstra (*Newmancollege/Breda*)

Discussiëren in de bovenbouw

Wat zijn je doelen en hoe bereik je die? Welke valkuilen moet je vermijden? Is het ook mogelijk om met discussiërende leerlingen ook hogere orde denken te bereiken? *Doelgroep: docenten Nederlands.*

4.2 Trees Steeghs en Dirkje Ebbers (*Stichting Huis van gedichten en SLO*)

Wat komt er na het elfje? Een leerlijn poëzie voor voortgezet onderwijs

Poëzieonderwijs past heel goed in nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs: activerende didactiek, cultuuronderwijs, buitenschoolse activiteiten, expressie, taalgericht. Het Johan de Witt College heeft een leerlijn ontwikkeld voor het lezen en schrijven van poëzie in relatie tot andere vakken, voor leerlingen met verschillende culturele achtergronden. In de workshop maakt u kennis met de leerlijn, u ondervindt zelf hoe u zowel het lezen als schrijven van poëzie kunt ontwikkelen. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

4.3 Thea Tigchelaar-Bors (*Comenius College/Capelle aan den IJssel*)

De pitch: literatuur en spreekvaardigheid in een flits

De pitch is een zeer korte spreekbeurt waarin sterk geargumenteed moet worden. De leerling kiest een boek uit het leesdossier en probeert voor de verfilming

daarvan geld bij elkaar te praten. De pitch vraagt een gedegen voorbereiding door de docent. In de workshop zullen de werkwijze, praktijkervaringen en nieuwe ideeën aan de orde komen. *Doelgroep: docenten Nederlands.*

4.4 Ans Veltman-van den Bos (*Stedelijke Scholengemeenschap/Nijmegen*)

‘Wat wil je eigenlijk zeggen?’

Kan peer coaching er voor zorgen dat leerlingen elkaar coachen bij het schrijven van grotere schrijfopdrachten. Hoe oefenen ze dan lees- en schrijfvaardigheid? Zijn ze in staat om zelf te reflecteren en de teksten te herschrijven? *Doelgroep: docenten Nederlands.*

4.5 Erwin de Vries (*Willem Lodewijk Gymnasium/Groningen*)

Spreekprojecten met het voicemailboard

Een voicemailboard maakt het mogelijk om op het web zowel gesproken als geschreven berichten in een forum te plaatsen. Voor dit medium zijn inmiddels een aantal opdrachtvormen bedacht en er wordt verder mee geëxperimenteerd. In de workshop krijgt u een overzicht van de mogelijkheden en wordt u – onder voorbehoud – uitgedaagd om ook zelf gebruik te maken van het voicemailboard. *Doelgroep: docenten alle talen.*

4.6 Alike Last (Vrolijk & Frans/Ermelo)

Franse chansons met Power(Point)

Voor wie wel eens iets anders zoekt naast de dagelijkse routine van het boek, in deze interactieve workshop wordt praktisch getoond hoe leerlingen op een andere manier bezig kunnen zijn met de Franse taal en cultuur. Muzikaal en creatief scheppend Frans leren, in samenwerking met een medeleerling en daarnaast leren en waarderen van elkaars presentaties. Concrete eindresultaten: muzikale PP-presentaties voor de klas en een cd plus liedboek door de hele klas. *Doelgroep: docenten Frans.*

4.7 Tsui Tin Chau (Hogeschool Zuyd/Maastricht)

'Haouxue', Chinese lesmethode voor het voortgezet onderwijs

In deze presentatie wordt getoond hoe Chinees in het voortgezet onderwijs kan worden vormgegeven: van niets naar een interactieve en multi-mediale lesmethode. *Doelgroep: docenten Chinees.*

4.8 Janneke Jansen en Els Gommers (Hondsrug College/Schoonebeek)

Werken met wrts

Het programma wrts is een handig hulpmiddel via internet bij het leren van (MVT) woorden/zinnen. Veel leerlingen zijn beter gemotiveerd voor het leren van woordjes als dit via de computer kan. Ze vinden dit makkelijker en kunnen zichzelf (snel) overhoren. In deze workshop maakt u actief kennis met de mogelijkheden van wrts, zodat u uw leerlingen extra hulp en motivatie kunt bieden. *Doelgroep: docenten alle talen.*

4.9 Tricia Diamond (Schoter Scholengemeenschap / Haarlem)

Films on trial: Mock Trials

In this workshop I will show how to use mock trials as an effective means of integrating speaking, listening, writing and reading skills. *Doelgroep: docenten Engels.*

4.10 Willem Goppel (Stedelijk Gymnasium/Breda)

Talenonderwijs in de onderbouw vmbo. Een experiment met periodisering/ intensivering

Wat zijn de ervaringen met periodisering tot nu toe? Hoe is het georganiseerd? Wat zijn de voordelen/ nadelen van intensivering? Welke rol kunnen taalassistenten en hulpouders hierin spelen? Wat betekent dit voor het rooster? Hoe zit het met het onderhoud? Een presentatie en uitwisseling van ervaringen. *Doelgroep: docenten Duits, Engels en Frans.*

4.11 Carla Driessen (Over Betuwe College/Elst)

Boekverslagen op internet: een voor- of nadeel? De leerling als recensent van uittreksels

Om sites met uittreksels functioneel te gebruiken naast het lezen van een boek (en niet in plaats van) in een vreemde taal wordt in deze workshop een uitdagende webquest gepresenteerd. Aan de hand van voorbeelden gaan de deelnemers daarna zelf aan de slag. *Doelgroep: docenten Duits, Engels en Frans.*

4.12 Marije Douma (Hogeschool Utrecht/Instituut Archimedes)

TalenQuest Spaans

In deze workshop komt de theorie van de TalenQuest aan de orde. Daarnaast zullen de deelnemers oefenen met het programma FrontPage. Een TalenQuest is een WebQuest waarbij het accent ligt op het leren van moderne vreemde talen. WebQuests zijn on-line taakgerichte opdrachten waarbij leerlingen informatie op het internet moeten opzoeken aan de hand van een goed gestructureerde opdracht. *Doelgroep: docenten Spaans.*

4.13 J. Romero Liébanas (St. Willibrorduscollege/Goes)

La chuleta

Este taller tiene por objetivo el enseñar al alumno de español a fabricar los materiales que le simplificarán el aprendizaje de los tiempos verbales en Español. La flexibilidad de los mismos permiten una adecuación a nivel individual y de grupo. Los objetivos principales son que el alumno comprenda la secuencia de los tiempos, su utilización y la correspondencia de los mismos en su lengua materna. *Doelgroep: docenten Spaans.*

26 januari 2007

GOOD PRACTICE DAY TALEN 7

De Sectie Nascholing Talen van het ICLON (Universiteit Leiden) organiseert voor de zevende keer een Good Practice Day Talen. Het centrale thema van deze dag is

De Toekomst van het Talenonderwijs

Zorgen alle vernieuwingen, aanpassingen en/of bezuinigingen ervoor dat het talenonderwijs langzaam via de achterdeur het schoolgebouw verlaat? Of ziet de toekomst van het talenonderwijs er na 2007 een stuk rooskleuriger uit? De Good Practice Day Talen is dé plek waar docenten de mogelijkheid wordt geboden met elkaar vakdidactische inzichten te delen. Docenten uit het voortgezet onderwijs verzorgen workshops en presentaties, wisselen ervaringen uit met de deelnemers en bediscussiëren met hen de didactische mogelijkheden van hun vak. De Good Practice Day Talen vindt dit jaar alweer voor de zevende keer plaats en is bestemd voor docenten Nederlands, Duits, Engels en Frans. Dit jaar is de GPD 7 voor het eerst ook bestemd voor docenten Chinees en Spaans!

Accenten van deze dag:

- gebruik van authentiek lesmateriaal
- opkomst 'nieuwe' talen (Chinees en Spaans)
- stimuleren en motiveren van leerlingen door activerende werkvormen
- integratie van vakken en vaardigheden
- projectmatig onderwijs
- didactiek van ICT: werken met digitale leeromgevingen
- aansluiting Bavo – Tweede Fase.

In de workshops en presentaties komen één of meerdere van deze accenten aan bod.

Ook dit jaar vindt er op de Good Practice Day 7 een uitgeversmarkt plaats. Docenten kunnen er de meest recente methodes bekijken en presentaties of workshops van de uitgevers bezoeken

Plaats en tijd Pieter de la Court-gebouw, Wassenaarseweg 52, Leiden (op 5 min. loopafstand van station Leiden Centraal), 26 januari 2007 van 8.45 – 15.30 uur.

Kosten € 215,- incl. materiaal, lunch en nascholingscertificaat. Er wordt een korting van 10% gegeven bij aanmelding vóór 1 december 2006.

Aanmelding Via het inschrijfformulier in deze flyer of via de website van het ICLON. De inschrijving start op 1 november 2006. Uw aanmelding dient uiterlijk 15 januari 2007 in ons bezit te zijn. Daarnaast zijn formulieren aan te vragen bij onderstaande personen.

Nadere informatie Bij de coördinatoren Wibo van der Es (071 - 5277164, vanderes@ICLON.LeidenUniv.nl) en Ad van der Logt (071 - 5274028, logt@ICLON.LeidenUniv.nl) of bij mevr. Coby Aanhaanen / mevr. Anita Nieuwenhuizen (071-5274015, ICLONNS@ICLON.LeidenUniv.nl)

De inhoud van deze folder kunt u nalezen op onze website: www.ICLON.LeidenUniv.nl